

Mátészalkai Szakképzési Centrum

Pedagógiai Program

2018

Rostás János Tibor
főigazgató

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	4
1.1	A Mátészalkai Szakképzési Centrum küldetésnyilatkozata.....	4
1.2	A Mátészalkai Szakképzési Centrum jövőképe.....	6
1.3	A Mátészalkai Szakképzési Centrum pedagógiai programjának felépítése	7
1.4	Felhasznált jogszabályok.....	7
2.	Nevelési program	8
2.1	A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai.....	8
2.1.1	A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	9
2.1.2	A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei	12
2.2	Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	13
2.2.1	A pedagógusok helyi intézményi feladatai	17
2.2.2	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	19
2.3	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	20
2.4	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	23
2.5	Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	28
2.6	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	29
2.6.1	Fogalmak értelmezése	29
2.6.2	A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása, integrációja	32
2.6.3	A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása, integrációja	34
2.6.4	A kiemelten tehetséges tanulók nevelése, oktatása	34
2.6.5	A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok	38
2.6.6	Tevékenységek a lemorzsolódás megakadályozására, csökkentésére.....	40
2.6.7	A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	43
2.7	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	45

2.8	A szülő, a tanuló és a pedagógus kapcsolattartásának formái.....	51
2.8.1	A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái	52
2.8.2	A szülők és az iskola kapcsolattartása, együttműködésének formái	53
2.8.3	A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái.....	55
2.8.4	A centrum és a tagintézmények kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezete.....	56
2.9	A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei.	58
2.10	A tanuló felvételének, valamint átvételének szabályai.....	63
2.10.1	Tanulók felvétele 9. évfolyamra	63
2.10.2	Alkalmassági vizsga.....	63
2.10.3	Szakmai alkalmassági vizsgálatot.....	63
2.11	A felnőttoktatásra vonatkozó rendelkezések.....	64
2.12	Osztályozó vizsga.....	65
2.13	Különbözeti és beszámoltató vizsga.....	66
2.14	Javítóvizsga.....	67
2.15	Pótló vizsga.....	67
2.16	Tanulók felvétele a kollégiumba.....	67
2.17	A tanuló átvételének szabályai.....	68
2.18	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	70

Mátészalkai Szakképzési Centrum

Pedagógiai Program

1. BEVEZETÉS

1.1 A Mátészalkai Szakképzési Centrum küldetésnyilatkozata

“Ha hajót akarsz építeni, ne azzal kezd, hogy a munkásokkal fát gyűjtetsz és szó nélkül kiosztod közöttük a szerszámokat, és rámutatsz a tervrajzra. Ehelyett először keltsd fel bennük az olthatatlan vágyat a végtelen tenger iránt.”

Antoine de Saint-Exupéry

A Mátészalkai Szakképzési Centrum 2015. július 1.-én alakult, amely három járási székhely (Mátészalka, Nyírbátor és Nagykálló) öt szakképző intézményének összevonásával jött létre. Tagintézményeink a következők:

- Mátészalkai Szakképzési Centrum Gépészeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma
- Mátészalkai Szakképzési Centrum Déri Miksa Szakgimnáziuma Szakközépiskolája és Kollégiuma
- Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Szakgimnáziuma Szakközépiskolája és Kollégiuma
- Mátészalkai Szakképzési Centrum Budai Nagy Antal Szakgimnáziuma
- Mátészalkai Szakképzési Centrum Kállay Rudolf Szakközépiskolája

A Mátészalkai Szakképzési Centrum önálló központi költségvetési szerv, melynek szervezeti mérete biztosítja az átlátható gazdálkodást. Az önállósággal együtt járó felelősség szakmai teljesítményre és a bevételt eredményező tevékenységre ösztönzi a vezetőket és a munkatársakat. A nappali rendszerű iskolai oktatást a centrum személyi, tárgyi feltételeire, valamint tudástőkjére építve a helyi igények alapján hatékonyan egészíti ki az iskolarendszerű felnőttoktatási és a most induló iskolarendszeren kívüli felnőttképzési tevékenység.

A Centrum és tagintézményei nem elkülönülten működnek, hanem az adott térségben szoros

kapcsolatot ápol a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, illetve a helyi önkormányzatokkal, valamint a területén működő vállalkozásokkal és civil szervezetekkel.

Célunk, hogy intézményünk tanulói felismerjék a bennük rejlő képességeket és azt a megalapozott szakmaválasztás után továbbfejlesszék az általános és a szakmai képzés keretében, legyenek motiváltak szakmájuk iránt, a munka szeretete része legyen egyéni boldogulásuknak.

A Centrum legfontosabb célja a korszerű szakképzés megvalósítása, a szakmai igényességre való nevelés, a folyamatos továbbképzés belső igényének kialakítása. A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzési rendszer működtetését, a duális szakképzés megvalósításában a gazdálkodó szervezetekkel való együttműködést szem előtt tartva végzi intézményünk a tevékenységét.

További célunk, hogy iskolánk az ismeretek átadásának és az emberi kapcsolatok sokféleségének olyan színtere legyen, melyet a tanítványok és a pedagógusok közösen alakítanak és formálnak a számukra legtöbbet adóvá. Végzett diákjaink meglévő értékeiknek biztos tudatában képesek legyenek saját sorsuk legkedvezőbb alakítására.

Centrumunk népszerűsége a bőséges szakmakínálatban, jól képzett, összetartó, lendületes nevelőtestületekben, a gyermekbarát szemléletben rejlik. Centrumunk biztosítja, hogy tanulóink képességeiknek, érdeklődésüknek, személyiségüknek megfelelő módszerek alkalmazásával tanulhassanak. Célunk, hogy diákjaink a biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni a szűkebb és tágabb környezetükben. A gyermekbarát, családias, szeretetteljes légkör tanulóink képességeinek kibontakoztatását, személyiségfejlődését segíti. Küldetésünk, hogy a Centrum rendelkezésére álló valamennyi eszközzel, újabb erőforrások folyamatos feltárásával és bevonásával minőségi szolgáltatást biztosítsunk a szakközépiskolai, szakgimnáziumi oktatás területén a térség lakossága számára. Törekszünk arra, hogy az innen kikerülő diákok a társadalom hasznos tagjaivá váljanak és büszkék legyenek iskolájukra.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük értékeit, a társadalmi szokásokat, viselkedési normákat; legyen igényük az egészségmegőrző életvitelre.

A Centrum és tagintézményei oktatási-nevelési céljainak eléréséhez rendelkezésre állnak a felkészült, képzett nevelőtestületek, a jól felszerelt iskolák és a modern tanműhelyek, valamint az oktatás területén az együttműködő partnereink.

1.2 A Mátészalkai Szakképzési Centrum jövőképe

Szakképzési Centrumunk célja, hogy a régió munkaerő-piaci igényeit kielégítő széles szakmai alapozású, gyakorlat- centrikus, a vállalkozói szemlélet alapjain nyugvó oktatás keretein belül szerezzék meg tanulóink a társadalmi elvárásoknak megfelelő, differenciált szakmai végzettségeket, s készüljenek fel a munkaerő-piaci mobilitásra. A duális szakképzés megvalósítása érdekében szoros együttműködést alakítunk ki minden érintett gazdasági szereplővel, szakképzési irányító szervezettel.

A képzési struktúránk bővítésének fontos eleme a felnőttoktatás. Keretein belül lehetőséget biztosítunk a munkaerő-piaci igényekhez igazodó ingyenes szakképesítések megszerzésére.

A Mátészalkai Szakképzési Centrum el kívánja érni, hogy diákjaink az oktatás folyamatában szerezzenek munkába állást segítő, probléma- kezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai, kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását, munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztését. Ezen kívül képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.

A Mátészalkai Szakképzési Centrum a partnerkapcsolatok szélesítésével, erősítésével, a szülők intenzívebb bevonásával eredményesebbé kívánja tenni oktató-nevelő munkáját. Célunk a Centrum tagintézményei és a gazdasági régióban lévő vállalkozások között meglévő kapcsolatok fejlesztése, új kapcsolatok kutatása, a tagintézményekben végzett gazdasági tevékenység hatékonyságának javítása és a pályázatokban történő eredményesebb részvétel biztosítása, s ezáltal a Mátészalkai Szakképzési Centrum hatékonyságának növelése.

1.3 A Mátészalkai Szakképzési Centrum pedagógiai programjának felépítése

A centrum pedagógiai programja áll egy egységes centrumszintű pedagógiai programból és ahhoz kapcsolódóan a tagintézmények pedagógiai programjaiból.

A közös szabályrendszert, szabályozást a centrumszintű pedagógiai program tartalmazza, ezeket a szabályokat egészítik ki a tagintézményi programok. A centrumi és a tagintézményi program nem lehet ellentétes, egymással szembenálló és nem lehet kettős szabályozás sem.

A tagintézményekre vonatkozó egyedi sajátosságok is a tagintézményi Pedagógiai Programokban jelennek meg.

1.4 Felhasznált jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- A köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (IV. 4.) Korm. rendelet
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- A szakképzési kerettantervekről szóló 14/2013. (IV. 5.) NGM rendelet
- A tankönyvvé nyilvánításról, tankönyvtámogatásról, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet

- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet módosításáról, valamint egyes, szakmai és vizsgakövetelmények kiadásáról szóló miniszteri rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló 12/2013. (III. 28.) NGM rendelet

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1 A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben elsődleges nevelési célnak tekintjük, hogy elősegítsük tanulóink későbbi társadalmi beilleszkedését. Fontos törekvésünk, hogy tanulóink a gyakorlatban is megtanulják alkalmazni a demokratikus társadalom szabályait. További célunk, hogy alakuljon ki a XXI. századi világfelfogás és a tudományos ismereteken alapuló látásmód diákjainkban.

Kiemelt feladatként kezeljük, hogy intézményeinkből képzett, motivált szakemberek kerüljenek a munkaerő- piacra. Folyamatos megújulással törekszünk arra, hogy a technológiai fejlesztésekhez és a megújuló beruházásokhoz alkalmazkodva, valamint a munkaerő-piac igényeire támaszkodva alakítsuk ki a tagintézmények szakmaszerkezetét.

Célunk, hogy minél több fiatalat vonjunk be a szakképzésbe, melynek egyik módja a második szakképesítés megszerzése, a felnőttoktatás és felnőttképzés támogatása. Az oktatás tökéletesítésével, a szakképzés magas színvonalú gyakorlati megvalósításával javuljon a foglalkoztatottság.

A tananyag átadása terén elsődleges szempont az állandó érdeklődés kialakítása a tanulóknak az új ismeretek iránt. Ezen felül váljanak képessé az elsajátított tudás beépítésére eddigi tudásrendszerükbe. Kiemelten kezeljük, hogy diákjaink a megfelelő tanulási technikák megismerésével, elsajátításával tudják hatékonyabbá és eredményesebbé tenni a tanulási folyamatot, ezzel hozzásegítve őket az élethosszig tartó tanulás igényének kialakításához.

Az órarendek kialakításánál, elkészítésénél fontos szempont az egyenletes napi terhelés biztosítása.

A Centrum feladata, hogy gondoskodjon az intézményi infrastruktúra megfelelő színvonaláról, a tantermek, könyvtárak, a tornatermek megfelelő felszereltségének biztosításáról, a tagintézményi számítógép-parkok hatékony kihasználtságának biztosításáról, karbantartásáról.

A tagintézmények nevelőtestületei heti vagy havi rendszerességű értekezleteken vitatják meg az iskolákban folyó nevelő és oktatói munkát érintő kérdéseket: az éves munkatervet, a munkamegosztást, házirendet, tantárgyfelosztást, a Pedagógiai Program változtatásait, a pedagógiai munka aktuális kérdéseit, az esetlegesen felmerülő problémákat és a munkatervben rögzítettekhez kapcsolódó intézményi feladatokat.

A tanítási órák megszervezésénél fontos feladatunk a tananyag hatékony átadásának biztosítása, a tanulói csoportok sajátosságaihoz igazodva a gyakorlás biztosítása a tananyag elmélyítésének érdekében, valamint a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása.

A Pedagóguspálya, a pedagógus előmeneteli rendszer szabályaihoz igazodva kell az intézményeknek a feladatokat ellátni. A gyakornokokat mentorpedagógusok segítik a pedagógiai-módszertani feladatok megvalósításában. A mentor negyedévenként legalább egy alkalommal látogatja a gyakornok tanítási óráját, ezt követően óramegbeszélést tartanak, konzultációs lehetőséget biztosít a mentor a gyakornok számára.

Centrumunk tagintézményeiben az önértékelés 3 szinten zajlik: pedagógus, vezetők, intézmény.

Mindhárom szinten a külső tanfelügyeleti ellenőrzéssel összhangban történik, így az értékelési területek és szempontok megegyeznek. Az értékelés alapját a pedagógusminősítés területeivel megegyező területekhez, a pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó általános elvárások, a pedagógusok minősítésének alapját képező indikátorok alkotják.

2.1.1 A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei:

A Mátészalkai Szakképzési Centrumban folyó oktató-nevelő munka alapelvei a hazánk Alaptörvényében meghatározott feladatokat szem előtt tartva, a Nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának

megfelelően kerültek meghatározásra.

Alkalmazkodik a szakképzési törvény, a kerettantervi rendelet illetve az érettségi- és szakmai vizsgakövetelményekhez.

Pedagógiai Programunkat a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban Nat) szellemében hoztuk létre

Tevékenységszisztemünk mindig összhangban van az alapvető társadalmi, gazdasági folyamatokkal és igényekkel.

Programunk középpontba állítja a személyiség- és képességfejlesztést, az értékközvetítést, a hátránykompenzálást és a tehetséggondozást. A tagintézményekben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai a Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeinek pedagógiai programjában megfogalmazottak alapján került kidolgozásra.

Centrumunk pedagógiai programja az alapító okirattal, a szervezeti és működési szabályzattal, illetve a tagintézményi házirendekkel az intézmény működését hivatott biztosítani.

A szakgimnáziumi oktatás

A szakgimnáziumoknak szakmai érettségi végzettséget adó, érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A képzés biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását. A szakgimnáziumban az Országos képzési jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban tehető szakmai érettségi vizsga.

A szakközépiskolai nevelés

A szakközépiskolák a nevelés-oktatás folyamatát a szakközépiskolai kerettantervek alapján szervezik meg, amelyeknek a szakképzési törvényben meghatározott időkeretet kell biztosítaniuk a Nat követelményeinek megvalósítására. A kerettantervek részben a Nat kiemelt fejlesztési területeire, nevelési céljaira, a kulcskompetenciákra épülnek, részben pedig a szakközépiskola közismereti és szakmai tárgyainak komplexumát figyelembe véve érvényesítik a műveltségterületek alapelveit és céljait. A szakközépiskolai kerettanterveket a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter adja ki az oktatásért felelős miniszter egyetértésével.

A kollégiumi nevelés kapcsolata az iskolai neveléssel-oktatással

A kollégiumi nevelés és oktatás „A kollégiumi nevelés országos alapprogramja” alapján a Nat kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz. A kollégiumi nevelésnek és oktatásnak segítenie kell az iskolák nevelő és oktató feladatait.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók képességeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához több időt, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb módszerek és eszközök, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába,
- az iskolák egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

Általános alapelvek:

- *Személyiségközpontú fejlesztés:* A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. A személyiségközpontú fejlesztés magában foglalja a gyengébbek felzárkóztatását és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatását.
- *Tanulóközpontúság:* Az intézmény tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe. A nyitottság, a tolerancia, a kreativitás, az önképzés igényének kialakítása a nevelőmunkánk alapelvei.
- *Értékközvetítés:* Az ismeretszerzés, a készség- és képességfejlesztés, valamint a hatékony megismerési folyamat értelmi, érzelmi és motivációs tényezőit együtt igyekszünk kialakítani a tanulóknak. Fontos szerepet tölt be intézményeinkben a nemzeti értékeknek, hagyományoknak, a nemzeti azonosságtudat fejlesztésének képviselése, közvetítése.
- *Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:* A

változatos, sokszínű módszerek a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatják a tanulási-tanítási folyamatot. Támogatjuk a tanulói aktivitást ösztönző, cselekedtető, élményszerző pedagógiai módszerek alkalmazását.

- *Együttműködés a szülőkkel az oktató-nevelő munkában:* A nevelési elveinknek a tanulók érdekében történő alkalmazása csak akkor éri el a kívánt eredményt, ha az iskola és a szülők kétirányú kapcsolata folyamatos és rendszeres. A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás értékein alapul a kapcsolatunk.
- *Esélyegyenlőség biztosítása:* A Centrum tagintézményeiben tanuló diákok számára biztosítjuk a nevelési és oktatási szolgáltatások elérését. A hátrányokkal küzdő tanulóknak szakszerű, személyre szabott támogatásra és segítségre van szükségük, ezt számukra egyéni bánásmóddal és korszerű módszerekkel biztosítjuk.

A Mátészalkai Szakképzési Centrum összehangolt működése szorosabbá teszi a tagintézmények közötti kapcsolatot; gyorsan és rugalmasan reagál a gazdasági igények változására.

2.1.2 A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei:

A szakképzési centrum feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges kompetenciák, attitűdök együttes fejlesztése, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célunk továbbá, hogy a harmonikus személyiségkibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket erősítsük. Ezáltal hozzájárulunk ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék:

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjön benne a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjen tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;

- ismerje meg és értse meg a társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat.

Ezen felül alapvető pedagógiai értékeink:

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás szeretete,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

2.2 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

A középfokú iskola az általános iskola befejezése után kezdődik, és a tankötelezettség végéig, illetve a középfokú tanulmányok lezárásáig végzi nevelő-oktató tevékenységét. Feladata a fiatalok felkészítése a társadalomba való beilleszkedésre az ehhez szükséges műveltségterület biztosításával, továbbá a pályaorientáció, illetve felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra.

Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés

Kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket értjük, amelyek birtokában a tanulók egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát aktívan befolyásolhatják. Több olyan fejlesztési területet is említhetők, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: így például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, az együttműködés.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését, közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos nyelvhasználatot az oktatásban

és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven.

Az idegennyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint más kultúrák megértése.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen olyan képességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismeretekre támaszkodunk.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amely lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi szükségletek kielégítése érdekében.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak és a technológiák által hozzáférhetővé tett tartalmak magabiztos és etikus használatát. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szociális és állampolgári kompetencia

A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékonyan vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzon megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínáló lehetőségeket

felismerésére, megragadására.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit.

Kiemelt céljainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none">• Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése.• Egyéni tanulási utak biztosítása.	<ul style="list-style-type: none">• Felzárkóztató programokon való részvétel, korrepetálások szervezése.• Differenciálás a tanítási órákon.• Változatos tanítási módszerek.• Tehetséggondozás.
<ul style="list-style-type: none">• Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra.• A tanulók továbbtanulásának támogatása.	<ul style="list-style-type: none">• Próbavizsgákon vizsgatapasztalatok megszerzése.• Tagintézményen belüli felkészítő programokon való részvételi lehetőség.• Pályázat keretein belül a felsőoktatásba vezető út erősítése.• Továbbtanulási tájékoztatók biztosítása a szülőknek és a diákoknak.
<ul style="list-style-type: none">• Partnerkapcsolatok működtetése, erősítése a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac igényeinek mérése.	<ul style="list-style-type: none">• Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerőpiaci szereplők körében.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • A korszerű ismeretek beépítése az oktatás folyamatába. 	<ul style="list-style-type: none"> • Belső módszertani továbbképzési rendszer működtetése.
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttoktatási, felnőttképzési kínálat megjelenítése, folyamatos bővítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttoktatási programok fejlesztése, felnőttképzési marketing.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerő piaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviseleti intézményekkel. • A munkába állást segítő- támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek átadása.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulás tanítása. • Az önálló ismeretszerzés, az önállóság, az önértékelés fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az önálló tanulási feladatok szorgalmazása. • Az értékelés-önértékelés beépítése a tanítási órákba. • Önálló feladatok, projektek megoldása.
<ul style="list-style-type: none"> • Motiválás. • Az ismeretek gyakorlati alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szemléltetés, változatos pedagógiai módszerek alkalmazása. • A gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségnevelési nap szervezése. • A sportolás. a testmozgás iránti igény kialakítása, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős program keretein belül.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló személyiségének megismerése, fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehetséggondozó és felzárkóztató programok, mentorálások szervezése. • Önismereti órák szervezése osztályfőnöki órákon.

<ul style="list-style-type: none"> • A közösség fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése. • Iskolai projektnapok szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A házirend, szabályok betartatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> • A társas kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése a pedagógusok által.
<ul style="list-style-type: none"> • Egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres értékelés. • A fejlesztő értékelés alkalmazása. • Egységes értékelési rendszer alkalmazása a Centrum tagintézményein belül.

2.2.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Céljaink megvalósítása érdekében:

- a tanítási órákra való felkészülés és a tanítási órák előkészítése,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- eseti helyettesítés,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése, a hiányzó tanulók könyvelése,
- érettségi, különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- tanulmányi versenyekre való felkészítés, a versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,

- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- pedagógusjelölt, gyakornok szakmai segítése, mentorálása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi, munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- az önértékelés folyamatában való aktív részvétel,
- a tanulók felügyelete az óráközi szünetekben, előre tervezett beosztás szerint vagy alkalmasszerűen,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- a tanulók nevelési- oktatási intézményen belüli szerveződésének segítségével összefüggő feladatok végrehajtása,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szaktantermek rendbentartása,
- rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét,
- tartson rendszeres kapcsolatot pedagógus kollégáival, a gyakorlati oktatásban résztvevőkkel, a szülőkkel, az ifjúságvédelmi felelőssel.
- a szakterületének fejlődését figyelemmel kíséri, beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat elméleti és gyakorlati képzésbe.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A pedagógus adminisztrációs és tájékoztatói feladatai körében különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről az ellenőrző könyv/digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. Az ellenőrző könyv/digitális napló útján bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

A pedagógus feladatait személyre szóló munkaköri leírásuk tartalmazza.

2.2.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes(ek) és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az intézmény pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Kapcsolatot tart az osztályban tanulók gyakorlati helyének vezetőjével, onnan folyamatosan információt gyűjt.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szükség szerint – a szaktanárokkal is egyeztetve – a jogszabályokban meghatározott módon kezdeményezi a tanuló szakértői vizsgálatát.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése (e-napló), ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok megírása, hiányzások nyomonkövetése, igazolása.
- Középiskolában szervezi és nyomon követi a tanulók által teljesítendő 50 órás közszolgálati munkát, együttműködik az IKSZ koordinátorral. (A teljesített órákat vezeti a naplóban, törzslapban, bizonyítványban.)
- Az igazolatlan hiányzásokat rendszeresen ellenőrzi és a 10. igazolatlan óra után a tanköteles korú tanulók esetében értesíti a tanuló tartózkodási helye szerinti illetékes gyámhatóságot és a gyermekjóléti szolgálatot. Harminc igazolatlan óra után ismételten értesíti a gyermekjóléti szolgálatot és az általános szabálysértési hatóságot, ötven igazolatlan óra után pedig a tanuló tartózkodási helye szerinti illetékes gyámhatóságot.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatait.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően formálja személyiségüket, segíti önismere-tük, hivatástudatuk fejlődését.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.

2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A Centrum tagintézményeiben zajló oktató-nevelő munka legfontosabb célja az életkori sajátosságokhoz igazodó személyiségfejlesztés, az egyéni készségek és képességek fejlesztése. Folyamatos a törekvésünk az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítására, hogy tanulóink képesek legyenek igazodni a folyamatosan változó munkaerő-piaci igényekhez.

Feladatunk a szociális és magatartási készségek és képességek, kommunikációs készségek fejlesztése, melyek elengedhetetlen feltételei a közösségbe való beilleszkedésnek.

A tanulóink számára igyekszünk biztosítani adottságaikkal, tanulásukkal, tapasztalatukkal összhangban a személyiségük kibontakoztatásának lehetőségét is. Mindezen célok elérése érdekében biztosítjuk, hogy diákjaink a tagintézmények hagyományos kulturális és szakmai programjai mellett részesei lehessen minden érdeklődési körre kiterjedő programokban, az iskolai élet számukra érdekes és színes legyen.

Törekedni kell a tanulók önismeretének, együttműködési készségének fejlesztésére, a konfliktuskezelési technikák elsajátítására és fejlesztésére, életviteli és munkavégzési ismereteinek folyamatos bővítésére, hatékony munkavállalási technikák kialakítására.

Olyan szociális készségek, mint az emberség, az intelligencia, a cselekvőképesség önkibontakoztatásának elősegítése érdekében törekednünk kell a szociális kompetenciák sokoldalú fejlesztésére, melyet be kell építenünk tanórai keretek közé és tanórán kívüli tevékenységekbe.

A személyiségfejlesztés egyik legfontosabb tényezője a tanár személyisége, példamutatása. Támogatjuk az olyan továbbképzéseket, tréningeket, ahol a tantestület tagjai az ilyen jellegű ismereteiket bővíthetik, vagy önmagukat jobban megismerhetik.

Az erkölcsi nevelés

Célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért vállalt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célja, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az állampolgári részvétel által erősíti a nemzeti öntudatot, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Megalapozott önismerettel hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában kiemelkedő jelentőséget tulajdonítson a családnak.

A testi és lelki egészségre nevelés

A családdal való együttműködésben felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet alakítsa ki, segítő magatartást fejlesszen ki a tanulóiban.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedékek ismerjék, és becsüljék az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen használják.

Pályaorientáció

A diákok próbálják ki képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálják hivatásukat, kiválasszák a számukra legmegfelelőbb foglalkozást és pályát, valamint képessé váljanak arra, hogy megtegyék az ehhez szükséges erőfeszítéseket.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkezniük a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Médiatudatosságra nevelés

A tanulók a globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét egyaránt.

A tanulás tanítása

Az iskolának fel kell keltenie az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adnia a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

2.4 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A tagintézményekben a nevelő-oktató munka során kiemelt figyelmet kell szentelni a tudatos egészségfejlesztéssel összefüggő tevékenységekre.

Az egészségfejlesztés legfonotsabb és egyben leghatékonyabb eszköze a tanári példamutatás, a hiteles cselekvési minták kialakítása.

Igyekszünk kialakítani a tanulók igényét a kulturált viselkedés, öltözködés és az esztétikus megjelenés, az egészséges táplálkozásra.

Az iskolai egészségnevelés az intézmények szervezettségén alapul:

- az osztálytermek berendezése,
- szellőztetése,
- a megfelelő környezet kialakítása az életkori sajátosságokat figyelembe véve,
- minden tagintézményben heti rendszerességgel biztosítani kell az iskolaorvosi és védőnői szolgálatot.

Prevenációs előadások, foglalkozások szervezését a védőnővel és a szakszolgálatokkal egyeztetve az osztályfőnöki munkaközösségek koordinálják. A prevenció szerepe, hogy tanulóinkat olyan ismeretekkel ruházzuk fel, amelyek segítségével egyértelműen elkerülik az egészségüket veszélyeztető szerek használatát. Ez egyben egy személyiségfejlesztő munka, ezért ebben a tantestületek minden tagjának részt kell venni, közre kell működniük az egész nevelőtestületnek, részt kell vennie a tanulókat veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.

Célunk, hogy elősegítsük a tanulók kiegyensúlyozott pszichés fejlődését, lelki egészségének megőrzését. Különös figyelmet kell fordítanunk a magatartási függőség és a szenvedélybetegségek megelőzésére, valamint az intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, kezelésére.

A prevenció tevékenységek közül megkülönböztetünk elsődleges, másodlagos és harmadlagos megelőzési módszereket. Az elsődleges az egészség megőrzésére, a betegségek megelőzésére irányul. A másodlagos és harmadlagos megelőzés a kialakult betegségek kezelésével kapcsolatosak. A centrum tagintézményeiben az elsődleges prevenciónak van nagy szerepe, az egészségnevelési program megalkotásakor erre helyeztük a fő hangsúlyokat.

A centrum tagintézményei alapvetően a tárgyi, pszichoszociális környezet kialakításával és az egyes tagintézményekben biztosított egészségügyi ellátás minőségével tudja a hatékony egészségfejlesztést megvalósítani.

Célunk, hogy tanulóink:

- váljanak edzett, erős, egészséges, káros szenvedélyektől mentes felnőttekké,
- képesek legyenek objektíven felmérni saját egészségi állapotukat,
- kialakuljon a mozgás iránti igény, hogy a testedzés szükségletükké váljon,
- ismerjék meg az egészségüket veszélyeztető tényezőket,
- ismerjék meg a betegségek megelőzésével kapcsolatos módszereket,
- a várható élettartamuk hosszabb legyen,
- az egészségükért a lehető legtöbbet tegyék meg,
- tudatosodjon tanulóinkban, hogy mindenki maga felelős egészségének megőrzéséért,
- ismerjék a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos kiemelt feladataink:

- a dohányzás visszaszorítása, a szokás megelőzése,
- a dohányzás káros hatásainak megismertetése,
- az ügyeleti szolgálat erősítésével a dohányzás megfékezése,
- a dohányzás térbeli korlátozásának szigorú ellenőrzése.

Az alkohol- és drogvenció:

- az alkohol- és drogvenció az osztályfőnöki órák fontos témakörei közé tartozik,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek feladata az ez irányú tevékenységek segítése,
- fontos szerepet tölt be a drogvenció tevékenység, az ezzel kapcsolatos programokat, tevékenységeket támogatjuk,
- a drogvenció fontosságának tudatosítása a pedagógusok, a tanulók, a szülők körében.
Ennek megvalósítása:
 - pedagógusoknál: előadások keretében,
 - tanulóknál: órai foglalkozások (osztályfőnöki) keretében,

- szülőknél: a szülői értekezletek előtt tájékoztatást nyújtunk a szülőknél.
- a drogprevenciós pályázat keretében:
 - különböző foglalkozások biztosítása,
 - filmek megtekintése, megbeszélése,
 - a témával kapcsolatos kiállítások megtekintése,
 - városi előadásokon való részvétel.

Az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése:

- a helytelen táplálkozással és életmóddal összefüggő betegségek megismertetése,
- a táplálkozással összefüggő betegségek (elhízás, csontritkulás, fogszuvasodás, szív-érrendszeri, keringési, daganatos megbetegedések stb.) tudatosítása,
- a reformtáplálkozás témakörében való jártasság kialakítása.

A lelki egészség védelme:

- a veszélyeztetett, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű diákok nyilvántartása, segítése,
- a tanulási-, beilleszkedési zavarokkal küszködő tanulók kiszűrése, kiemelt kezelése,
- iskolai fejlesztő csoport létrehozása (önismereti-, konfliktuskezelő-, beilleszkedést segítő foglalkozások), a kollégiumi önismereti foglalkozások folytatása,
- gyermekbántalmazás vagy egyéb, pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztetési tényező megléte esetén az iskola igazgatója értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.

Az aktív testmozgás elterjesztése:

- az intézmény a tanulók számára a mindennapi testedzés megvalósítását biztosítja,
- az egész intézményt megmozgató iskolai sportnapokat szervezünk,
- a gyaloglást, futást, a turisztikát s egyéb testmozgást szorgalmazzuk, népszerűsítjük.

Az egészségügyi biztonság megléte:

- az iskolaorvos heti rendszerességgel rendel az iskolában,
- szűrővizsgálatok rendszeres végzése (fogászati, belgyógyászati, szemészeti és tüdőszűrés),
- a tanulók fizikai állapotának rendszeres ellenőrzése, mérése,
- felvilágosító és egészségneveléssel kapcsolatos előadások szervezése,
- AIDS-prevenció keretében felvilágosító előadások biztosítása.

Az egészséges környezet kialakítása:

- rendszeres szellőztetés beiktatása,
- legyen minél több zöld növény a tantermekben,
- fokozottan vigyázunk a tantermek, az udvar, az iskolai környezet rendjére,
- az embernek az életkörülményeit megfelelően, tudatosan kell alakítania.

Az egészségnevelés szinterei:

- a tanítási órákon a tanár hangsúlyozza az egészséges szokásokat, törekszik azok megszilárdítására,
- szakmai képzéskor, munkavédelem órán a használt anyagok veszélyeinek, környezetkímélő tárolásuknak, felhasználásuknak a tanítása,
- testnevelés órák keretében az egészséges életmódra nevelés, pozitív életforma és életfelfogás kialakítása,
- osztályfőnöki órák kereteiben beszélgetés a drog, alkohol, dohányzás, AIDS hatásairól,
- gyakorlati képzésben a fogyasztó társadalom problémáiról, a használt anyagok környezetkárosító hatásairól való ismeretek átadása.

Tanórán kívüli tevékenységek az egészségnevelésben:

- sportversenyeken való (helyi, városi, megyei) aktív részvétel,
- az egészséges életmóddal kapcsolatos pályázatok figyelése, pályázatírás,
- az egészségnevelési program hatékony megvalósítása érdekében kapcsolatot tartani a témában érdekelt külső intézményekkel.

Az iskolai egészségnevelés és -fejlesztés céljai:

- a helyes értékrend és szokás kialakítása a tanulóknál,
- a tanulók egészségi állapotának fejlesztése és megőrzése,
- egészséges táplálkozás és a rendszeres mozgás fontosságára való figyelemfelhívás,
- lelki egészség és mentálhigiéné kialakítása,
- egészségkárosító szerek hatásainak ismerete,
- támogató családi, szülői háttér elősegítése,
- intenzív szülő – gyerek kapcsolat erősítése,
- a szülők bevonása az iskola nevelő munkájába,
- a testi higiéné jelentőségének megismertetése.

A megvalósítás színterei

A tanulók egészségnevelésének fejlesztése érdekében egy jól szervezett intézményi egészségfejlesztési programmal, valamint különböző fórumok bevonásával érhetjük el a lehető legteljesebb körű eredményt.

A fejlesztés színterei:

- tanórán: természetismeret, testnevelés és osztályfőnöki óra keretében,
- tanórán kívüli iskolai rendezvény: DSK, DÖK rendezvényein,
- alkalmi előadások: meghívott szakemberek előadásai a testi-lelki egészség témáiban,
- iskolai rendezvények keretein belül: diáknap, egészségnap, egészség-hét.

Ezen felül a hatékony partnerkapcsolat révén szűrővizsgálatot tartunk a diákok számára az egészségnapok keretében.

2.5 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos tevékenységek

Az elsősegélynyújtás olyan egészségügyi beavatkozás, melyet bárki - laikus vagy valamilyen egészségügyi képzettséggel rendelkező személy - elvégezhet a sürgősségi ellátás megkezdése előtt azért, hogy a baleset vagy hirtelen egészségkárosodás következményeit elhárítsa.

Az elsősegélynyújtás mindenkinek emberi és állampolgári kötelezettsége.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az anatómiával kapcsolatos fontos alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- ismerjék a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási technikákat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos teendők:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásában szükséges jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegélynyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának szinterei:

Téma	A megvalósítás szintere	Megvalósító
Tennivalók vészhelyzetben	osztályfőnöki óra, gyakorlati foglalkozás	osztályfőnök, védőnő, szakoktató
Segélykérés: mentő, tűzoltóság, rendőrség hívása	osztályfőnöki óra	osztályfőnök, meghívott katasztrófavédelmi előadó

Sérültek vizsgálata (eszmélet, légzés, pulzus, szabad légutakbiztosítása, újraélesztés)	osztályfőnöki óra	védőnő, iskolaorvos
A stabil oldalfekvő helyzet biztosítása.	testnevelésóra,	testnevelő tanár, védőnő
Az elsősegélykészlet megismerése	osztályfőnöki óra, testnevelésóra, gyakorlati oktatás színhelye	osztályfőnök, testnevelő tanár, védőnő, szakoktató

Az elsősegélynyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- természetismeret: rovarcsípések, légúti akadály, komplex újraélesztés, mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés, égési sérülések, forrázás,
- testnevelés: magasból esés,
- szakmai elméleti és gyakorlati foglalkozás, munkavédelmi ismeretek.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása érdekében a Mátészalkai Szakképzési Centrum és tagintézményei kapcsolatot építenek ki az Országos Mentőszolgálattal és a Magyar Vöröskereszttel.

2.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.6.1 Fogalmak értelmezése

4.§ (13) pont szerint **kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:**

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTMN): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek

kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség

hátrányos helyzetű tanuló (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (HHH)

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzetű tanulóknál leírt a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Az integráció fogalma:

Az integráció, integrálás szó a közoktatásra tekintettel a következő tartalommal bír: A fogyatékos, akadályozott, azaz speciális nevelési szükségletű gyerekeknek, fiataloknak az épek közé való beillesztése.

Az inkluzív nevelés fogalma:

Az inklúzió, vagy befogadás esetében alapvetően más pedagógus szemlélettel találkozunk. A kulcsszó és kiindulási alap az egyéni differenciálás. A pedagógus minden tanulóban a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságokat keresi és látja meg. Az inkluzív nevelés esetében a befogadott fogyatékos gyermek, tanuló nemcsak jelen van, hanem a közösség szerves része, van saját szerepe, kompetenciája, mint bármelyik társának a csoportban, osztályon belül. Máságát elfogadják, tisztelik, sajátos nevelési igényeit maximálisan figyelembe veszik, annak megfelelő fejlesztést biztosítanak számára (Bakonyi, 2008).

A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben - az esélyegyenlőség biztosítása érdekében - inkluzív nevelés - oktatás folyik. Ennek szellemében a sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI-s) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (továbbiakban BTMN-es) tanulókat különböző pozitív diszkriminációs jogok illetik meg, melyek a tanulókról – az országos, ill. a megyei szakértői bizottságok által - kiállított érvényes szakvéleményben találhatóak.

Centrumunk törekvése, hogy az SNI-s, BTMN-es tanulók részére e jogok biztosítása által, a választott képzési formában sikeresen részt tudjanak venni, a sérültségüket figyelembe véve a számukra legideálisabb szakmát el tudják sajátítani, a közösségnek aktív tagjává tudjanak válni és a fejlesztő foglalkozások által a képességszintjük maximumát ériék el.

2.6.2 A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása, integrációja

A Centrum kiemelt figyelmet fordít a befogadó környezet kialakítására. Pedagógiai szemléletét a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó, az együttnevelést célzó tanulásszervezési módok alkalmazása jellemzi.

A sajátos nevelési igényű tanulók tekintetében az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részlegesen vagy nagymértékben sérültek, fejletlenek, e képességek fejleszthetősége pedig lassúbb ütemű.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

- a) mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos,
- b) több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- c) autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását igényli.

A sajátos nevelési igényű tanulókat nem elszeparálva, hanem a többi tanulóval együtt neveljük- oktatjuk.

Törekvésünk, hogy a tanórán kívüli programoknak állandó és egyenrangú résztvevői legyenek, úgy, hogy közben egyéni képességeiket, tehetségüket is megmutathassák.

Az SNI tanulók tekintetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. Azonban a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva kell a munkát megszervezni.

Az intézmény által nyújtott pedagógiai eszközök:

- A sajátos nevelési igényű tanulók tanórai munkájának megszervezésekor figyelembe vesszük a tanulók speciális akadályozottságát, sérülését.
- Az SNI tanulók számára tanórán belül és kívül egyéni és/vagy kiscsoportos foglalkozásokat tartunk a szakértői bizottság előírásai alapján.
- Egyéni haladási tempót biztosítunk.
- Egyénhez igazodó, többletidőt biztosítunk.
- A szükséges segédeszközök használatát biztosítjuk.
- Mentésben részesítjük egyes tantárgyak vagy tananyagrészek értékelése és minősítése alól.
- Felmentésben részesítjük egyes beszámolási formák alól (pl. írásbeli felelet helyett szóbeli számon-kérés)
- Felzárkóztatást biztosítunk.
- Beilleszkedésüket figyelemmel kísérjük a peremhelyzet elkerülése érdekében.
- Önállóságukat erősítjük, az önálló tanulási módszereket tanítjuk.

Intézményünk integrációt, befogadást elősegítő pedagógiai tevékenységei:

Pedagógustovábbképzések célja, hogy a nevelőtestület képes legyen:

- az együttnevelésre, a sajátos nevelési igényű tanuló fogadására,
- az elmaradás mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó oktatási-nevelési módszerek alkalmazására, a tantárgyi tartalmak módosítására,
- a tanulást segítő speciális eszközök használatára,
- a támogató és a partneri kommunikációs technikák, konfliktus-megoldási technikák át-vételére

Fejlesztőfoglalkozás célja:

- a tanulási képességek, a kognitív és szociális képességek, készségek fejlesztése.

Szülői értekezlet célja:

- a befogadó szülői környezet kialakítása. A szülők közösségének a felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Családi konzultáció célja:

- a sajátos nevelési igényű tanuló szüleivel való együttműködés erősítése. Szakmai támogatás, szakmai konzultáció, esetmegbeszélés, nevelőtestületen belül és külső partnerekkel, Szakértői Bizottsággal, Pedagógiai Szakszolgálati Központtal, Gyermekjóléti Szolgálattal.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlődésével és fejlesztésével kapcsolatos adminisztratív tevékenységek:

- A sajátos nevelési igényű tanulóval érkező szülői, szakértői dokumentumok, szakvélemények, szakértői vélemények, javaslatok irattározása.
- A vonatkozó törvények és rendeletek részleteinek gyűjtése, az értelmezéshez szükséges szakszavak, fogalmak szótárának összeállítása az osztályfőnökök számára.

2.6.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása, integrációja

Számos diák küzd beilleszkedési, magatartási nehézségekkel. Ennek leggyakoribb okai lehetnek: az iskolaváltás, a szülők egzisztenciájának romlása, a megnövekedett követelmények súlya, pszichoszexuális tényezők, új konfliktushelyzetek stb. A tünetek jelentkezhetnek kisebb vagy nagyobb mértékű magatartászavarban, viselkedésben, öltözködésben, de a nehézségekkel küzdő tanulót jellemezheti passzivitás, teljesítményromlás, valamilyen szer fogyasztása, szélsőséges esetben önmaga ellen fordulása is.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

- az életkorához viszonyítottnan jelentősen alulteljesít,
- társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd,
- közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A családi, szociális körülményekből fakadó ok esetén a feltárás és a segítségnyújtás előkészítése az iskola feladata. A deviáns magatartás, beilleszkedési zavar megszüntetése vagy enyhítése érdekében az iskola (osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős pedagógus,) együttműködésre

törekszik a szülőkkel, egyaránt számba véve az iskolai nevelés (egyéni beszélgetés, személyre szabott segítő módszerek) és a szakintézmények közreműködésének lehetőségeit.

A tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkóztatása az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító tanárok aktív részvételével történik.

A 9. évfolyamos tanulók tudásszintjét a szaktanárok szeptember hónapban felmérik, s a felmérések, valamint egyéni tapasztalatok alapján megállapítják a tanulási nehézséggel vagy kudarccal küzdők körét.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos eljárások az alábbiak lehetnek:

- személyiségbeli, genetikai, idegrendszeri probléma esetén a szülőnek szakember segítségét javasoljuk,
- ha a probléma átmeneti, fennállása idejére a szaktanárok az osztályfőnök javaslatára egyéni tanulási programot dolgoznak ki,
- ha a probléma állandó, a szülőnek a tanuló képességének megfelelő továbbtanulási területre (iskolán belül vagy másik intézménybe) való áthelyezését javasoljuk,
- ha a tanuló a tananyagot az átlagosnál lassabban érti meg, illetve dolgozza fel, egyéni korrepetálással segítjük,
- ha az otthoni tanulási körülmények nem megfelelőek, a tanuló kollégiumi elhelyezését szorgalmazzuk.

A tanulási nehézségekkel, illetve kudarccal küzdő tanulók esetében alkalmazható módszerek:

- az önértékelés képességének fejlesztése, helyes önismeret alakítása,
- a segítségnyújtás elfogadtatása,
- segítségnyújtás a tanulói célok meghatározásához,
- a helyes tanulási technikák elsajátíttatása, megismertetése,
- a tanuló sikerélményekhez juttatása,

Igény vagy szükség esetén egyes tantárgyból szervezhető alkalmi korrepetálások is, abból a célból, hogy az előírt tananyagrészt elsajátításában önhibájukon kívül lemaradó tanulók szaktanári segítséget kapjanak.

Nevelőtestületünk célja, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók személyiségét, közösségbe kapcsolását, szocializálódását fejlessze, segítse.

A fejlesztő foglalkoztatás módját helyzetfelmérés alapján, egyénre szabottan határozzuk meg.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek mérsékelésével kapcsolatos eljárás szokásos rendje:

Feladatok	Résztevők
Az érintett tanulók kiszűrése, állapotuk felmérése.	ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök, szaktanárok
Indokolt esetben szakértői vizsgálat kezdeményezése.	ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök
Személyre szabott pedagógiai eljárások megtervezése, módja.	nevelési tanácsadó, szakértő bevonásával az ifjúságvédelmi felelős

Alkalmazandó pedagógiai eszközök	Résztevők
A kiváltó okok feltárása.	a tanulóval kapcsolatban állók (szülők, diák-társak, pedagógusok) nevelési tanácsadó, szakértő
Pozitív környezeti hatások elősegítése.	
Személyiségfejlesztő technikák alkalmazása.	
Az együttműködés elősegítése, kialakítása.	
Indokolt esetben a nevelési tanácsadó, illetve a Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásainak igénybe vétele.	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, szaktanárok

2.6.4 A kiemelten tehetséges tanulók nevelése, oktatása

A tehetséggondozás elsősorban a tanítási órák keretein belül, a szaktanár irányításával történik. A tanulók differenciált foglalkoztatása, szorgalmi feladatok megoldására való ösztönzése, az egyéni kutatómunkával történő megbízása. A differenciálás egy fontos formája a csoportbontás, tudásuk és képességük alapján kiegészítő feladatok biztosítása. A tanulókkal való foglalkozásnak részét képezi a helyes tanulási módszerek elsajátítása. A tehetséges tanulókat ösztönözzük a szakirodalom tanulmányozására, különböző programokon való részvételre, valamint a könyvtár és az internet használatára. Igyekszünk biztosítani a velük való differenciált bánásmódot, ezzel is elősegítve sikeres vizsgáikat, versenyeredményeiket és továbbtanulásukat.

A tehetséggondozás során a tanuló egyéni fejlődési üteméhez igazodó pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek:

- Szakkörök,
- Felkészítés közismereti versenyekre,
- Sportversenyre való felkészítés,
- Szakmai versenyekre történő felkészítés,
- Tehetséggondozó foglalkozások (pl. pályázati kereteken belül),
- Tanórákon történő differenciálás.

A csoportok, illetve a foglalkozások az érintett tanulók, illetve a felkészítő szaktanár kezdeményezésére szerveződnek. Megszervezésükhöz az igazgató engedélye szükséges.

A tehetség és a képességek kibontakozását szolgálják azok a rendszeres vagy eseti rendezvények vagy lehetőségek is, melyeket tanulóinknak rendszeresen ajánlunk.

Ezek közül a legfontosabbak:

- szervezett színház-, illetve hangverseny-látogatás,
- az iskolai könyvtár, az internet-terem, a tornaterem, a kondicionáló terem használata,
- tanulmányi és egyéb versenyeken való részvétel,
- részvétel az iskolai rendezvényeken, sportversenyeken,
- fakultatív tanulmányi kirándulások (esetlegesen pályázati keretek között),
- részvétel az iskolai szakkörökön,
- téma és projekthetek szervezése,
- emelt szintű érettségire való felkészítés.

A versenyeken, bemutatókon, kiállításokon, egyéb rendezvényeken sikeresen szereplő tanulóinkat elismerjük és jutalmazzuk.

2.6.5 A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek irányításáról, illetve felügyeletéről a tagintézmények vezetője, illetve helyettese, az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnök gondoskodik.

A Mátészalkai Szakképzési Centrum tagiskoláinak egy sajátos képzési formája a Szakképzési HÍD - program. Ez a program azoknak a tanulóknak biztosítja a szakmai ismeretek elsajátítását, akik alapvégzettség nélkül kerültek ki az általános iskolából, még az általános iskola nyolc osztályát sem tudták sikerrel elvégezni.

Az érintett tanulók szociokulturális hátrányának visszaszorítása érdekében tett pedagógiai módszerek, eljárások:

- szükség esetén felzárkóztató foglalkozások szervezése (többnyire pályázati keretek között egyéni fejlesztési terv alapján)
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanítás biztosítása,
- pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadás, a szülő(k) bevonásával,
- kulturális, illetve egyéb szabadidős programokon való részvételük támogatása (esetlegesen pályázati feltételeknek megfelelően.)

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos teendők:

Feladatok	Résztevők
A nevelőtestület - mint jelzőrendszer – működtetése	intézményvezető vagy helyettes, nevelőtestület
A HH és HHH tanulók felmérése	osztályfőnök
A HH és HHH tanulók nyilvántartása	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, intézményvezető vagy helyettes
A hátránymeghatározása (kérdőív, személyes beszélgetés a tanulóval és a szülővel, a szociokulturális háttér felmérése)	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős
Esetmegbeszélő konzultáció	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős
Esetmegbeszélő konzultáció a szülő(k) bevonásával	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, szülő(k)
Családlátogatás	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős
Veszélyeztető okok fennállása esetén a gyermekjóléti szolgálat értesítése (esetjelzés), bevonása	nevelési igazgatóhelyettes
A szükségesnek ítélt tevékenységi formák megtervezése a tanévre	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, szakemberek
Szükség esetén az iskolaorvos, illetve a védőnő tájékoztatása	intézményvezető
A szociális hátrányok enyhítését célzó feladatok, illetve tevékenységek meghatározása	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, szakemberek
Az eredmények értékelése	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős
A hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelét segítő pályázatok, illetve egyéb lehetőségek figyelemmel kísérése	osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős

2.6.6 Tevékenységek a lemorzsolódás megakadályozására, csökkentésére

Az ország keleti régiójában egyre nagyobb munkaerőhiány érzékelhető. A munkaerőpiacon csak végzettséggel rendelkező szakembereket tudnak foglalkoztatni. Ugyanakkor a szociális hátrányok következtében egyre több a végzettség nélküli iskolaelhagyó és a lemorzsolódás a középfokú oktatási intézményekben. Ezek a tanulók végzettség és szakértelem hiányában növelik a társadalomban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetet. A lakosság megtartása, a szociális helyzet javítása, a munkaerő-piaci igények kielégítése szempontjából elengedhetetlen a tanulók szakmához juttatása, továbbtanulásuk támogatása, szociális helyzetük javítása.

Intézményünk elkötelezett a hátránykompenzációban, a végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni stratégiák kidolgozásában, a szakképzés, mint munkaerő piaci lehetőség megerősítésében.

Ennek érdekében célunkként tűztük ki, hogy minél többen szerezzenek középfokú végzettséget a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink közül, továbbá, hogy intézményünkben történő sikeres érettségi vizsgán keresztül felsőfokú tanulmányi utakat készítsünk elő.

A lemorzsolódás csökkentéséhez ill. a fent említett régiós szintű problémák kezeléséhez Centrumunk különféle pályázatokban való aktív részvétellel járul hozzá.

Részcélok:

- Új pedagógiai módszertani elemek beépítése a mindennapos pedagógiába,
- Befogadó intézményi légkör megteremtése,
- Alapkészség és képességfejlesztés,
- Tanulmányi eredmények javítása, kiemelten a továbbtanulásban kulcsfontosságú tantárgyak körében,
- Felsőoktatásba vezető út megerősítése,
- Az iskolából való hiányzás csökkentése,
- A középfokú végzettséget megszerző hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának és arányának növelése,
- Esélyteremtő tanulásszervezési módszerek alkalmazása a mindennapi pedagógiai gyakorlatban,
- Szülőkkel való partneri együttműködés kialakítása,
- Egyéni képességekre reagáló fejlesztési tervek elkészítése,
- Tanulmányi eredmények javítása. Életpálya-építés és motiváció erősítése.

Hátránykompenzáló eszközök lehetnek:

- Mérés (Bemeneti kompetencia és részképességmérés),
- Egyéni fejlesztési terv (A pályázatokba bevont tanulók számára profilcentrikus fejlesztési terv készítése),
- Tanulók mentorálása, tutorálása (A tanulmányi eredmények javítása és az egyéni segítségnyújtás érdekében),
- Pedagógusképzés (A napi pedagógiai munka sikerességének javulása érdekében),
- Tréningek szervezése (Tanár-diák kapcsolatok erősítése érdekében),
- Kirándulások szervezése (Tanulói közösség építés céljából),
- Nyelvi képzések szervezése (A munkaerő-piaci elhelyezkedés támogatása érdekében),
- Alapkészség és tantárgyi fejlesztés (A bemért hiányosságok csökkentése és a tanulmányi eredmény javítása érdekében),
- Tehetséggondozás, a tehetség kiszűrése,
- Különleges bánásmódot igénylő tanulók segítése,
- Roma tanulók segítése (kiemelt figyelmet szentelve a roma lányok korai gyermekvállalással kapcsolatos problémáira),
- Új, a tanulók képességeihez alkalmazkodó, modern pedagógiai módszerek kidolgozása,
- Segítő szakemberekkel alkalmazása, velük való szoros együttműködés (roma mentor, esélyegyenlőségi munkatárs, mentálhigiénés munkatárs, pályaaorientációs munkatárs,
- Családlátogatás (szükség esetén),
- Krízistanácsadás,
- Munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat fejlesztő tevékenységek szervezése,
- Pályaaorientációs tevékenységek szervezése,
- Kollégiumokkal való szoros együttműködés,
- Tanulói pályakövetés,
- Szakmai gyakorlati munkahelyekkel való szoros együttműködés kialakítása.

A lemorzsolódás szempontjából a hátrányos helyzetű, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók a **belépés utáni első évfolyamban a legveszélyeztetettebbek**. Ekkor dől el, hogy képesek-e megmaradni az iskolarendszerben, vagy sem. Ebből következik, hogy a legnagyobb mértékű segítségre is ekkor van szükségük, **felzárkóztatásra és komplex személyiségfejlesztésre tanórai és tanórán kívüli keretben egyaránt**. Pedagógiai programunk kidolgozása során prioritást biztosítottunk e területeknek. **A programjaink kiemelt célcsoportja a belépő 9. évfolyam**, mert a 10. évfolyamra jelentős javulást hoz a fejlesztő programok végrehajtása.

Általában:

Az osztályfőnök, a mentor és az évfolyamon tanító szaktanárok alkotta team tagjai közösen hozzák létre a személyre tervezett **tanulási programot** azon tanulók számára, akik minimum ismeretekkel, készségekkel sem rendelkeznek a mérések alapján, vagy akik a mérési kritériumok szerint igen gyenge eredménnyel teljesítettek, de nincs tanulási nehézségük, részképesség-zavaruk.

A tevékenység megvalósítása Centrumunk pedagógusai által történik, tanórai keretben és tanórán kívüli korrepetálások, mentorálások formájában egyaránt.

Nyomonkövetés

Az osztályfőnök és a mentor feladata a gondoskodás, törődés, biztatás személyre szólóan.

A mentor tevékenysége újszerű megközelítés, inkább az osztályfőnök feladatköre volt ehhez hasonló. Feladatát külső szakemberekkel és a pedagógusokkal, valamint a tanulóval együtt tervezi meg. A lényeg a folyamatos visszacsatolás megvalósítása, a komplex, többsíkú fejlesztés eredményeinek és a soron következő teendőknek a tanulókkal való közös tervezése. Így lehetővé válik a tanulók aktív részvétele a fejlesztésben, s ez az együttműködés nagyon fontos eleme a fejlesztő folyamatnak.

Mentor lehet a tanuló által választott, és az igazgató által megbízott pedagógus. A mentor feladatait munkaköri leírás, megbízási szerződés rögzíti. Feladata: folyamatos törődés, havi nyomonkövetés, a tanuló folyamatos motiválása, tantárgyi korrepetálása, fejlesztése.

2.6.7 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat a tagintézmény igazgatója által megbízott ifjúságvédelmi felelős pedagógus koordinálja, aki munkaterv alapján, az osztályfőnökök, a szaktanárok, a szülői munkaközösség, a diákönkormányzat, a Pedagógiai Szakszolgálati Központ, a Gyermekjóléti Központ, a Családsegítő Intézet, az iskolaorvos és a védőnő együttműködésével végzi tevékenységét.

Állandó tagként részt vesz az iskola Fegyelmi Bizottságában, valamint a különböző támogatókat és kedvezményeket megítélő iskolai bizottságok munkájában.

Az iskola ifjúságvédelmi helyzetéről félévkor és a tanév végén értékelő és javaslattevő jelentésben számol be.

A megbízott ifjúságvédelmi felelős pedagógus munkáját az intézményvezető ill. helyettese felügyeli.

Az iskolai ifjúságvédelmi tevékenység fő feladatai:

A nevelési-oktatási intézmény feladata, hogy közreműködjön a gyermekek, tanulók veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területén működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

A sajátos nevelési igényű, a veszélyeztetett, a hátrányos (illetve halmozottan hátrányos) helyzetű, az iskolának, illetve a szülőnek nevelési nehézséget okozó, beilleszkedési, tanulási, illetve magatartási zavarokkal küzdő, valamint az állami gondozott tanulók felmérése, nyilvántartása.

A veszélyeztettség, illetve a hátrányos helyzet enyhítésére, illetve megszüntetésére irányuló tevékenységek, eljárások:

- a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi munkájának, viselkedésének, beilleszkedésének, nehézségeinek, mulasztásainak folyamatos figyelemmel kísérése,
- a nevelőtestület ifjúságvédelmi munkájának irányítása, összehangolása,
- az iskolaorvos, a védőnő, a szülői munkaközösség és a diákönkormányzat bevonása az

ifjúságvédelmi feladatokba,

- a tanulók és a szülők folyamatos tájékoztatása az iskolai segítségnyújtás és tanácsadás igénybe vételének lehetőségeiről,
- rendszeres kapcsolattartás és együttműködés az illetékes szervekkel. (gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Gyermekjóléti Központ, Családsegítő Intézet, Vöröskereszt, Ifjúság-egészségügyi Szolgálat stb.),
- indokolt esetben családlátogatás.

Az osztályfőnökök és a szaktanárok ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai:

- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismerete,
- a tanév eleji felmérések, helyzetvizsgálatok elvégzése, a szükséges kimutatásokban való részvétel,
- az ifjúságvédelmi szempontból érintett tanulókkal való kiemelt foglalkozás,
- a veszélyeztetettség, illetve a hátrányos helyzet megszüntetésére, illetve enyhítésére vonatkozó pedagógia eljárások, módszerek alkalmazása,
- indokolt esetben családlátogatás

Az ifjúságvédelemmel összefüggő egyéb iskolai tevékenységi formák:

- az egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítása,
- életviteli, tanulás módszertani tanácsadás,
- felzárkóztató foglalkozások lehetőségének biztosítása,
- pályaválasztási tanácsadáson való részvételi lehetőség,
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés (osztályfőnöki órák, rendezvények stb.),
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok).

2.7 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Mind ezek célja: gyorsan változó világunkban jól eligazodó, megfelelő alapképességgel és világszemlélettel rendelkező, jó kommunikációra és feladatvállalásra is képes, ön – és nemzettudattal rendelkező fiatalok pályára állítása. Ezek olyan pedagógiai munkát feltételeznek, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység egyéb fóruma is.

A közösségfejlesztés lehetséges helyszínei:

- tanítási óra
- osztályfőnöki óra
- szakmai gyakorlatok helyszínei
- iskolai rendezvények, ünnepek, versenyek
- tanulmányi kirándulások
- szabadidős programok
- kollégium
- diákönkormányzat

A közösségfejlesztés által megcélozható közösségformák:

- család
- párkapcsolat
- baráti társaság
- osztályközösség
- iskolai közösség
- városi-falusi lakóközösség
- munkaközösség
- sport- vagy hobbiközösség
- nemzet

A közösségfejlesztés célja:

- harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel,
- a nyitott, megértő gondolkodás, a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások elfogadása,
- aktív, cselekvő, kezdeményező, vállalkozó szemlélet kialakítása,
- a környezet értékeit megőrző, gyarapító szemlélet kialakítása,
- az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása,
- a kommunikációs készségek fejlesztése (véleményalkotás, vitakultúra),
- az információs társadalmi környezetben eligazodás képességének kialakítása,
- a modern társadalom kritikus szemlélete, szelektáló képesség kialakítása,
- az értékteremtő ember megbecsülése,
- a magyarságtudat ápolása, más népek, nemzetek tisztelete

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Tanulóink legyenek nyitottabbak és érdeklődőek a saját és iskolatársaik családi helyzetével kapcsolatban. Kövessék nyomon a családjaikban zajló eseményeket, legyenek aktívabb részesei a családi életnek, otthoni gondoknak és örömöknek. Alakuljon ki a szociális érzékenység és nagyfokú segítőkészség diáktársaikkal kapcsolatban.

Ismerjék és szeressék szűkebb lakókörnyezetük természeti és kulturális értékeit.

Legyenek tájékozottak a haza földrajzában, történelmében, irodalmában, mindennapi életében. Ismerjék a magyar kultúra személyiségeit, a kiemelkedő államférfiakat, tudósokat, művészeket, sportolókat. Fedezzék fel az ország kulturális, néprajzi és idegenforgalmi kincseit.

Váljanak hazájukkal kapcsolatban büszke, az értékeket óvó állampolgárrá.

Legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megbecsülésére. Segítő, harmonikus kapcsolatot alakítsanak ki a határon túlról érkező diáktársaikkal kapcsolatban.

Társas és baráti kapcsolataikban váljanak figyelmes, érdeklődő, őszinte, szeretetet adni tudó személyekké. Kerüljék a manapság divatos durva, udvariatlan magatartásformákat.

Legyenek büszkék saját és diáktársaik belső értékeire és sikereire. A tanulás, tudás, siker, kreativitás váljon példaértékűvé számukra.

Alakítsanak ki a későbbi életüket is meghatározó „életstratégiákat”, szokásokat a munka – pihenés – szórakozás, tisztálkodás, étkezés, öltözködés, TV nézés, stb. területein. Lássák a torzult gondolkodás és életvitel formáit és veszélyeit.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A valahová tartozás tudatát a közösségi értékek és eszmék megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében.

Intézményünk tudatosan ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait. Rendszeresen ismétlődő események, tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához tartozást. A hagyományteremtő és hagyományápoló tevékenység a nevelőtestület és a tanulóközösség közös munkájának eredménye.

Cél: a kialakult egyéni arculat mind markánsabbá tétele, hogy jól megkülönböztethetőek legyünk más intézményektől.

Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. Maga a közösség a fejlődés keretét biztosítja, miközben tagja önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese.

Pedagógia meggyőződésünk, hogy nevelő közösségünk a legegységesebb emberi, kulturális, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amellyel, hogy messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjának egyéni sajátosságait. Célunk, hogy a közösség, mint tevékenységi keret, segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

Közösségi Szolgálat

A szakgimnáziumokban és a szakközépiskolákban az érettségi vizsga megkezdésének feltétele az 50 órás közösségi szolgálat teljesítése. A közösségi szolgálat megszervezése tagintézményi hatáskör. A közösségi szolgálat fontos szerepet játszik a szociális kompetenciák fejlesztésében. A középiskolások a közösségi munka által szerzett tapasztalataikat, tudásukat hasznosíthatják életük más területein, hiszen ezáltal különféle kompetenciák fejlesztése valósul meg:

- felelősségvállalás
- felelős döntéshozatal
- önbizalom
- érzelmi intelligencia
- empátia
- problémamegoldás

- kommunikációs készség
- szociális érzékenység
- társadalmi felelősségvállalás

A közösségi szolgálat ezen kompetenciák fejlesztése mellett a pályorientációra is hatással van. Ezen kívül különös szerepe van a tanulók szociális érzékenységre való nevelésében.

A fent említett pedagógiai célokon túl fontos, hogy a tanuló a végzett feladatot hasznosnak érezze, tudatosuljon benne a közösségre gyakorolt hatása, hiszen csak ekkor teremt lehetőséget a program arra, hogy a tanuló önmegismerése megvalósuljon, esetlegesen egyéni céljai felismerésre kerüljenek.

Feladataink az egyes évfolyamokon

9. évfolyam:

- Az általános iskolából a középiskolába való lépés és az ahhoz kapcsolódó új normák, elvárások elfogadtatása a diákokkal.
- Az iskolai házirend, egyéb dokumentumok, hagyományok megismerésével, azok elfogadásával egymás megismerése, egyben alkalmazkodás kialakítása a szűkebb és tágabb közösséghez, a felnőttek világához.
- A közösségi szolgálat szerepének megértése, elfogadása.

Felsőbb évfolyamok:

- Az osztályközösség kialakítása – ehhez támogatni kell a pozitív értékeket képviselő tanulókat, a kívül maradókat pedig döntően személyes beszélgetések segítségével meggyőzni, bevonni a közösség életébe.
- A közösségi tevékenység erősítése a tanórán kívüli foglalkozásokon, döntési képességek, szerepvállalások kialakítása, az egyéni vélemények kulturált formájú megfogalmazásának, képviselésének gyakorlása.
- A közösségi szolgálat értékelése, tapasztalatainak összegzése.
- A közösségi élet legtöbb területén a kezdeményezés, tervezés, szervezés, ellenőrzés és értékelés joga és kötelessége már tanulói feladat legyen – az önszerveződés és önállóság kialakulásával. A centrum -és iskolai szintű közösség kialakulásában a legfontosabb szerepe a hagyományok ápolását jelentő rendezvényeknek van, melyekben az osztályközösségek és egyének egyaránt kaphatnak, vállalhatnak szerepet.

A tanítási órán megvalósítható és az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- a közösségi viselkedési normák, szokások elfogadása, etikai értékrend kialakítása, a közösségi tevékenység önállóságának fokozása,
- a közösség egyéni arculatának kialakítása, a közösséghez tartozás élményének erősítése,
- személyes tapasztalatok szerzése az együttműködés és a környezeti konfliktusok közös megoldásában,
- közös célok, ehhez kötődő tervek, közös döntések meghozása, ezek érdekében összehangolt tevékenység (az iskola rendjének, fegyelmének, Házi rendjének betartásában való aktív részvétel),
- harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztése, az együttérző magatartás, segítőkészség, tolerancia a beteg, sérült, fogyatékos emberek iránt,
- nyitottság, megértő magatartás tanúsítása a különböző szokások, kultúrák, vallások, életmódok, a másság iránt,
- iskolai hagyományok kialakítása és ápolása,
- aktív részvételre való ösztönzés a nemzetközi kapcsolatok ápolásában,
- az állampolgári ismeretek megszerzése, konszenzusra törekvés, egymás elveinek tisztelete,
- kulturált vitakészség kialakítása, fejlesztése, a kommunikációs kultúra alakítása (véleményformálás, érvek kifejtése),
- a társadalmi szerepek és a hozzájuk kapcsolódó kommunikáció elsajátítása.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

Az iskola tanulóinak demokratikus választással létrehozott szervezete. Tevékenységüket tantestületi segítséggel végzik a mindenkori DMST tanár közreműködésével.

A diákélet szervezése, a tanulók jogainak és kötelezettségeinek érvényesítése, érdekeinek védelme céljából működő szervezet.

A diákönkormányzat munkáját segítő tanárt az igazgató bízta meg.

Szervezik a Verébavatót, a Diáknapot, Farsangot: segítséget nyújtanak a Sportnap lebonyolításában. Évente diákparlamenten értékelik munkájukat. Együttműködnek a regionális és országos diák szervezetekkel, továbbképzéseken, rendezvényeken vesznek részt.

A diákönkormányzat érdekérvényesítő funkciója mellett hangsúlyozott szerepet kap az önszerveződésre való nevelés is, melynek keretében a tanulók pedagógus segítségével saját fejlettségüknek megfelelő szinten, önállóan intézik saját ügyeiket.

Feladata:

- közös érdekeken alapuló közös célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban,
- a közösség iránti felelősségérzet fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek olyan foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz, és hatása nemcsak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is. A tevékenységeket élményre épülő módszerekre kell építeni.

Feladata:

- jó kapcsolat kiépítése kortársaikkal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő szakemberekkel,
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése,
- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a pedagógusok elfogadása, az együttműködés megala-
pozása, fejlesztése,

- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakításra.

2.8 A szülő, a tanuló és a pedagógus kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közötti megfelelő kapcsolat kialakítása, fenntartása.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének fejlődése.

Belső együttműködési modell szereplői:

- Tanuló, osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős
- Szaktanár/szakoktató/gyakorlati oktató, orvos, védőnő, pszichológus-logopédus-mentálhigiénikus-gyógypedagógus
- Osztályfőnöki munkaközösség, Diákönkormányzat
- Vezetőség

A belső együttműködési modell szereplői közül a legfontosabb a tanulók közössége, őket veszi körül az osztályfőnökök közössége és az ifjúságvédelmi felelős. Fontos a bizalmi légkör kialakítása. Ez a csoport az elsődleges segítőtévénységet nyújtja tanulóink számára. Az ifjúságvédelmi felelős részt vehet az osztályfőnök munkájában is, hiszen együtt hatékonyabban lehet problémát vagy konfliktust kezelni. Fontos szerepet tölt be a jelenlétük, hiszen kellő odafigyeléssel, külső kapcsolatrendszer kialakításával azonnal jelzést tehetnek adott esetben.

A második kör szereplői nem feltétlenül állnak mindennapi kapcsolatban a tanulókkal, kivéve a szaktanárokat/szakoktatókat, mert ők naponta taníthatják, mégis szervesen kapcsolódnak a diákokhoz, ugyanúgy részt vesznek a prevencióban a lemorzsolódás visszaszorítása érdekében.

Az orvos vagy a védőnő prevenciós tevékenysége a felvilágosító előadások, tanácsadások, kivizsgálások. Akadhat a tanulók között, akinek egészségügyi problémája van, amit csak az orvossal beszélne meg szívesen és csak ő tud neki érdemben segíteni. A logopédus és a pszichológus munkája továbbra is fontos szerepet játszana a tanulási részképesség zavarainak kiszűrésében és a segítségnyújtásban. Ugyanúgy vizsgálnák a tanulókat, véleményeznék őket,

majd a Tanulási Képességet vizsgáló 1. számú Szakértői Bizottsághoz lehetne továbbítani elbírálás céljából. Ezt követően a gyógypedagógus segítségével meg lehet szervezni a terápiát a fejlődés érdekében, hogy a tanulási nehézségeket időben kezeljük az esetleges lemorzsolódást elkerülve. A mentálhigiénikus szakember a tanár-diák közötti konfliktuskezelésben vehet részt az egészséges, együttműködő, egymást támogató kapcsolat kialakítása, megőrzése érdekében.

Intézményünkben tanuló diákok serdülőkorban vannak, rengeteg változáson mennek keresztül, mint testileg, mint pszichésen. Ebben az életkorban kezdenek leválni a szülőkről, önállósodnak, felerősödnek a kortársi kapcsolatok. Éppen ezért fontos lehet a kortárs segítők jelenléte ebben a körben, mert sok esetben az ő segítségnyújtásuk hatékonyabb lehet.

A harmadik körben egyre kevesebb résztvevő van, lazább a kapcsolat a diákokkal. Nincs mindennapi kontroll, csak probléma esetén kerülhetnek kapcsolatba a résztvevők a diákokkal. A DÖK inkább prevencióban szerepel különböző hasznos, közösségfejlesztő szabadidős programok megszervezésével bevonva a diákok segítségét.

A prevenció team és az osztályfőnöki munkaközösség együttműködhet a konfliktuskezelésben, megoldásában. Szerepük van még a fegyelmi tárgyalások lebonyolításában, reális döntés meghozatalában.

A Vezetőség tagjai alkotják a külső, negyedik kört. Ők csak azokkal az esetekkel találkoznak, mikor már mindenképpen szükséges, hogy a probléma az ő szintjükön kerüljön megoldásra, hiszen érdemben ők tudnak intézkedni a leghatékonyabban. Tulajdonképpen ők fogják össze az egész együttműködési modellt, ők zárják be a kört.

2.8.1 A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, köteleességeikről, jogaikról tájékoztatja az osztályfőnök.

Eszközök:

- a diákközgyűlésen évente egy alkalommal,
- a hirdetőtáblákon keresztül folyamatosan,
- az iskolák épületében található információs táblákon,
- iskolarádióban,
- az osztályfőnöki órákon,
- közösségi oldalakon.

A tanulók és a pedagógusok között közvetlen, oldott, partneri légkör megteremtése alapvető követelmény: a bizalomra, az együttműködésre, egymás segítésére épülő, egymást tisztelő közösségfejlesztő magatartással. A tanulók, szülők, és a pedagógusok közötti háromoldalú kapcsolatok rendszeressége a pedagógiai hatékonyság alapfeltétele.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, a szülői munkaközösséggel.

2.8.2 A szülők és az iskola

A szülők közösségének szervei:

- osztály-szülői munkaközösség
- iskolai szülői munkaközösség

A szülők tájékoztatásának formái:

- osztály-, iskolai szülői értekezlet,
- fogadóórák,
- nyílt tanítási napok,
- felvételi tájékoztató nyílt napok,
- ellenőrző könyv,
- e-napló,
- levél,
- tájékoztató szórólap,
- indokolt esetben családlátogatás,
- weblap,
- telefon,
- pályázatokba bevont tanulók esetében előre meghatározott időpontokban esetmegbeszélés.

Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítása. Intézményünk pedagógiai programját a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani, ezért nagyon fontos a szülők folyamatos tájékoztatása az iskola működéséről és a szülők véleményének folyamatos megismerése az igényekhez alkalmazkodó, szükség esetén változó oktatás megteremtésének érdekében.

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az intézményünkben folyó

oktatási-nevelési feladataink javítása, segítése érdekében történik.

- Évente legalább kétszer minden osztályfőnök szülői értekezletet tart.
- A szülői értekezletek után fogadó órákon a szülők felkereshetik a szaktanárokat.
- A szülők szükség esetén lehetővé teszik a családlátogatásokat.
- Az iskola jelzi a szülőnek, ha a tanuló igazolatlanul mulaszt, romlik a tanulmányi eredménye, vagy magatartásával probléma van.
- Az iskola meghívja a szülőt a tanulóval kapcsolatos esetmegbeszélésekre.
- A PARTNERSÉG kialakításában kezdeményező szerepe van az iskolának.

Az iskola működésében a szülő a következő szerepeket tölti be:

- a szülő, mint a szolgáltatás megrendelője,
- a szülő, mint a tanulási- nevelési folyamat segítője,
- a szülő, mint az iskolai közélet szereplője.

A szülőnek lehetősége van:

- megválasztani a tanulni kívánt idegen nyelvet,
- választhat az aktuálisan felkínált szakmák közül,
- ifjúságvédelmi segítséget,
- kollégiumi elhelyezést,
- pályázatokban való részvételi lehetőséget,
- független vizsgabizottság előtti vizsgázást.

A szülő részt vehet:

- iskolai rendezvények lebonyolításában,
- a szülői szervezeten keresztül a jogszabályban meghatározott keretek között az iskola működését meghatározó dokumentumok véleményezésében, létrehozásában.

2.8.3 A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról tájékoztatja az igazgató:

- a szülői szervezet megbeszélésein,
- iskolai szülői értekezleten,
- a felvételi tájékoztató füzetten keresztül,
- honlapon,
- e-naplón keresztül.

az osztályfőnökök:

- az osztályszülői értekezleten,
- alkalmanként írásban (levél, ellenőrző, telefon, e-napló),
- fogadóórán tájékoztatják.

A szülők tanköteles gyermekük tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedésével kapcsolatban rendszeres tájékoztatást kapnak. Ez leginkább a szülői értekezletek és a fogadóórák révén, telefonon valamint az e-naplón keresztül történik. A tájékoztatás pontossága érdekében a tanuló köteles érdemjegyeit a szerzéskor tájékoztató füzetébe (ellenőrző) bejegyezni, melyet az osztályfőnök, illetve a szaktanár ellenőrizhet.

A tanév során az osztályfőnök legalább 2 alkalommal szülői értekezletet tart. Szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható az osztályfőnök, a szülői munkaközösség, az iskolavezetés kérésére.

Az iskola valamennyi pedagógusa legalább hetente egyszer 45 percben szülői fogadóórát tart, amelynek időpontjáról a szülő a weblapon keresztül tájékozódhat. Amennyiben a gondviselő a fogadóórán kívüli időpontban is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kérhet az érintett pedagógustól. Az iskolavezetés tagjaival történő találkozás is előzetes bejelentkezés alapján időpont egyeztetés útján vagy indokolt esetben a munkaidőn belül bármikor történhet.

Ha a tanuló igazolatlan mulasztásával kapcsolatos szülői értesítés eredménytelen marad, az osztályfőnök kezdeményezésére az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését kéri.

Ha a szülő gyermeke magántanulói státuszát kezdeményezi, az intézményvezető beszerzi az

illetékes gyermekjóléti szolgálat véleményét.

A szülők számára a tanulók egyéni haladásával, tanulmányi eredményeivel kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi lehetőségek szolgálnak:

- a szülői értekezletek,
- a nevelők fogadó órái: minden tanév szeptember 30-ig köteles a pedagógus az egyéni fogadóórájának időpontját meghatározni, és közölni a tanulókkal. (A fogadóórák időpontja az iskola weblapján keresztül is megtekinthető.)
- a nyílt tanítási napok,
- iskolai rendezvények,
- e-napló.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat írásban vagy szóban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével vagy az SZMK vezetőségével.

2.8.4 A centrum és a tagintézmények kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezetekkel:

Külső együttműködési modell szereplői:

- Tanuló-iskola
- Önkormányzat, Jegyző
- Kormányhivatal
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekvédelmi Központ
- Nevelési tanácsadó
- Tanulási Képességet Vizsgáló 1. számú Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Kórház-gyermek pszichiátria
- Rendőrség- Pártfogói Felügyelet

A külső együttműködési modellben a központi helyet szintén a tanulók közössége tölti be az egész iskolával együtt. A Gyermekjóléti Szolgálat felé intézzük a jelzéseket a diákok mulasztásaival, egyéb problémáival kapcsolatban, kérhetünk, javasolhatunk gondozásba vételt, védelembévételt.

A Gyermekvédelmi Központ munkatársai egyre inkább számítanak az osztályfőnökök véleményére egy-egy gyermek elhelyezése kapcsán.

A lakásotthon vezetőjével, gyámmal, nevelőkkel is fontos a folyamatos kapcsolattartás, probléma esetén azonnal intézkednek, keresik az intézményünket.

A Nevelési tanácsadó munkatársai (logopédus, pszichológus) kulcsszerepet tölt be a szakértői vélemények kapcsán, feladatuk a vizsgálat, véleményezés, tanulóink azon körében, akik rendelkeznek, rendelkezhetnek tanulási részképesség-zavarral, illetve sajátos nevelési igényűek. Ezek a vélemények továbbjutnak a Tanulási Képességet Vizsgáló 1. számú Szakértői és Rehabilitációs Bizottsághoz, akik elbírálják ezen véleményeket, majd szakértői véleményt adnak, terápiát javasolnak.

A Rendőrség fontos szerepet tölt be a prevenciós tevékenységével, például felvilágosító előadásaival segíti a diákokat, például bűnmegelőzéssel, drogfogyasztással és következményeivel kapcsolatos tevékenységével, törvényi háttérismertetéssel.

Amennyiben Centrumunk bármely tanulója bűncselekményt követ el, őt a Pártfogói Felügyelet dolgozói próbálják visszaterelni a jó útra, hogy a társadalom hasznos tagjává váljanak. Feladatuk a folyamatos kapcsolattartás, nyomon követés iskolai tevékenységükben, főként a mulasztások terén.

A két modell között helyezkednek el a szülők, akiknek elengedhetetlen a jelenléte a prevencióban, a lemorzsolódás visszaszorítása érdekében.

A tagintézmények munkájának megfelelő szintű irányítása érdekében a Mátészalkai Szakképzési Centrum legfontosabb, állandó jellegű munkakapcsolatai:

- Az intézmény fenntartójával: **Innovációs és Technológiai Minisztériummal,**
- **Oktatási Hivatallal,**
- **Pedagógiai Oktatási Központtal,**
- **A tagintézmények településének Önkormányzatával,**
- **A helyi oktatási intézményekkel,**
- **A területileg illetékes nevelési tanácsadóval, pedagógiai szakszolgálattal, gyermekvédelmi szolgálattal,**
- **Emberi Erőforrások Minisztériumával** (kiemelt feladat az országos statisztikai adatgyűjtési programban való részvétel, beiskolázás, vizsgák szervezése),
- **Kormányhivatallal,**
- **Nemzeti Munkaügyi Hivatal Szak-és Felnőttképzési Igazgatósággal /NMH/,**
- **Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézettel,**

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával,
- Városi Könyvtárakkal,
- Gazdálkodó szervezetekkel. Környező termelő üzemekkel, vállalkozókkal,
- Egészségügyi ellátó intézményekkel (A tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának lebonyolításáért.),
- Ifjúságvédelmi szervezetekkel,
- A Centrum tagintézményeivel.

A kapcsolattartás rendjét az **SZMSZ** tartalmazza, az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, a kapcsolattartás formáját, módszerét, gyakoriságát és a beszámolási kötelezettséget.

2.9 A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a 20/2012. EMMI rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik (kivételek a második eset). A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A vizsgázó **pótló vizsgát** tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

Vizsgaidőszakok

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót írásban tájékoztatni kell.

Az írásbeli vizsga menete

- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- Ülésrend kialakítása.
- Személyek azonosítása.
- Csak bélyegzővel ellátott lapok, feladatlapok és tétellapok használhatóak.
- A helyi tanterv által megengedett segédeszközök használhatóak. Írásbeli munka tollal, a rajz készülhet ceruzával. Egymás között nem cserélhetőek az eszközök!
- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként maximum 60 perc.
- Rendkívüli események kezelése: a jegyzőkönyvben a felügyelő tanár jelzi a rendkívüli eseményt és azonnal értesíti az intézmény vezetőjét. A kiesett idővel meg kell növelni a vizsga idejét.
- Szabálytalanságok kezelése: A szabálytalanság tényét, idejét a felügyelő tanár jelzi a jegyzőkönyvben, majd haladéktalanul értesíti az intézmény vezetőjét. A tanuló a munkáját folytathatja, de a vizsga után a szabálytalanságot haladéktalanul ki kell vizsgálni.

- Ha a tanuló rendelkezik érvényes szakértői véleménnyel, a benne foglaltak érvényesítését írásban kell kérnie az intézmény vezetőjétől, a vizsga megkezdése előtt. Az SNI-s és BTMN-es vizsgázók számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni.
- Az SNI-s és BTMN-es vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet, a szóbeli vizsgát pedig írásban teheti le az intézményvezető engedélye alapján.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb 3 írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt, legalább 10 percet, legfeljebb 30 percet kell a vizsgázók részére biztosítani. A pótló vizsga negyedik vizsgaként - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - is megszervezhető.
- Pótló vizsgához igazolás benyújtása és írásbeli kérelem alapján intézményvezetői engedély szükséges.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató tanár kijavítja, a hibákat, tévedéseket a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Azon tanulóknak, akiknek szóbeli vizsgáznuk kell, a szóbeli beosztását a tanulóval közölni kell.

A szóbeli vizsga menete

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb 3 vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt.
- Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként legalább 30 perc felkészülési időt kell biztosítani.
- Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama 15 percnél nem lehet több.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vagy pótfeladatot biztosít részére.
- Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt, legalább 15 perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- SNI-s és BTMN-es tanulók esetében a 30 perc felkészülési időt 10 perccel meg kell növelni. Ehhez kérelmet kell benyújtani az intézmény intézményvezetőjéhez legkésőbb a vizsgát megelőző utolsó munkanap 12 óráig.

- A tantárgyi felmentéssel rendelkező tanulók felmentéseit figyelembe kell venni.
- Szabálytalanságokat haladéktalanul ki kell vizsgálni.

A gyakorlati vizsgarész

- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni.
- A vizsgamunkát érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgarész osztályzatát a vizsgamunkára és a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra kapott érdemjegyek alapján kell meghatározni.

Vizsgadokumentumok

Írásbeli vizsga dokumentumai:

- Tanulmányok alatti vizsgák jegyzőkönyve – Írásbeli vizsga

- Tanulmányok alatti vizsgák jegyzőkönyve – Tanuló tantárgyi eredményeiről
- Tétellapok, feladatlapok, lapok (bélyegzővel ellátva)

Gyakorlati vizsga dokumentumai:

- Tanulmányok alatti vizsgák jegyzőkönyve – Gyakorlati vizsga
- Tanulmányok alatti vizsgák jegyzőkönyve – Tanuló tantárgyi eredményeiről
- Balesetvédelmi oktatás jegyzőkönyve
- Tétellapok, feladatlapok, lapok (bélyegzővel ellátva)

Szóbeli vizsga dokumentumai:

- Tanulmányok alatti vizsgák jegyzőkönyve – Szóbeli vizsga
- Tanulmányok alatti vizsgák jegyzőkönyve – Tanuló tantárgyi eredményeiről
- Tanulmányok alatti vizsgák - Szóbeli vizsga beosztása
- Szóbeli tételsorok (bélyegzővel ellátva)
- Pontozó lapok
- Tétellapok, lapok (bélyegzővel ellátva)

Egyéb dokumentumok:

- Vizsgabeosztás
- Osztályozóív

Az értékelés rendje

Az értékelés módja érettségi tantárgyak esetén az érettségi vizsgán érvényes értékelési rendszernek megfelelően, a szakképzésben szakmai gyakorlati és elméleti tantárgyak, modulok esetén a szakmai vizsgákra vonatkozó szabályok szerint.

Ha a vizsgázó nem jelent meg a vizsgán, akkor minősítése „nem jelent meg”. Érdemjeggyel történő minősítés csak valamely vizsgarészen érdemjeggyel való értékelés esetén lehetséges.

2.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései, az alkalmassági vizsga szabályai, valamint a szóbeli vizsga követelményei

Az iskolai rendszerű szakképzés felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési évfolyamra történő továbbhaladással kezdődik.

A felvétel és az átvétel helyi szabályai a tagintézmények programjában kerül szabályozásra.

2.10.1. Tanulók felvétele 9. évfolyamra

Általános, felvételi eljárás keretében:

- A tanuló a központilag kiadott felvételi lapon jelentkezhet a tagintézménybe.
- A tagintézmények felvételi szabályzata tartalmazza a felvételi vizsga követelményeket.
- A tagintézmények a felvételi kérelmekről saját felvételi eljárás keretében a helyi pedagógiai program szerint döntenek.
- A rangsorok elkészítésénél az azonos pontszámot elért tanulók esetében előnyben részesítjük a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű tanulókat, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, vagy tartózkodási helye az iskola székhelye, feladat ellátási helye szerinti járás területén található.
- A felvételt hirdető tagiskola a KIFIR rendszerben elérhetővé tett egyeztetett felvételi jegyzék alapján, - a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig - határozatban értesíti a tanulókat és az általános iskolát a felvételtől vagy az elutasításról.

2.10.2. Alkalmassági vizsga

A szakképzésbe történő beiratkozás feltétele a tanuló egészségügyi alkalmassága. Az alkalmassági vizsga szabályait és lebonyolítási folyamatát az intézmények a Szervezeti és Működési Szabályzatukban határozzák meg. Az alkalmasság követelményeit a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szabályozza.

2.10.3. Szakmai alkalmassági vizsgálatot kell végezni

- a szakképzési évfolyamra történő felvétel, átvétel, illetve továbbhaladás előtt minden olyan esetben, amikor az Országos Képzési Jegyzék szerint a szakképesítés megszerzése szakmai alkalmassági követelményekhez kötött,

- a szakmaválasztást megelőzően – pályaválasztási tanácsadás céljából – a pedagógus, az iskolaorvos, a szülő vagy a munkaügyi központ és a munkaügyi kirendeltség kérésére azon képzésben résztvevő esetében, akinél a szakmai jellegű képzésben való részvétel egészségi állapota miatt korlátozott.

A fenti rendelet 6. § (3) bekezdése szabályozza továbbá, hogy a tanulói jogviszony fennállása alatt **időszakos alkalmassági vizsgálatot** kell végezni a szakmai alkalmasság újbóli véleményezése céljából

- a szakképzési évfolyamra járó valamennyi tanulónál, amennyiben az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint a szakképesítés megszerzése alkalmassági követelményekhez kötött;
- a tanulónál, azokban a munkakörökben, amelyekben a munkavállalót egy évnél gyakrabban kell időszakos alkalmassági vizsgálatban részesíteni, az adott munkakörre előírt gyakorisággal.

Szóbeli felvételi vizsgát a Mátészalkai Szakképzési Centrum tagintézményeiben nem szervezünk.

2.11. A felnőttoktatásra vonatkozó rendelkezések

A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény vezetője a jelentkezőt kérelmére felveszi az intézménybe.

A felnőttoktatásban a tanuló nappali, valamint esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint megszervezett oktatásban, a tagintézmények helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon.

A felnőttoktatásban a tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya.

Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.

Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga

alól felmentés nem adható. Az osztályozó vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgát legalább tíz nappal megelőzően értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladatellátási helye szerint illetékes járási hivatalt.

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (előrehozott érettségizők, tagintézmény-vezetői határozat, nevelőtestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével - a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell a tanulót és a szülőt. A tájékoztatásnak legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt meg kell történnie. Tanulmányok alatti vizsgát – a rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési – oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségi tárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika. Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

2.12. Osztályozó vizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- a tagintézmény igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- a tagintézmény igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- hiányzása miatt nincs megfelelő számú érdemjegye,
- egy tanítási évben az elméleti tanítási órákról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja:
 - szakképzési évfolyamon a tanítási órák húsz százalékát,
 - egyéb évfolyamon a kettőszázötven órát,
 - egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át,

- az elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak 20-20%-át,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Egy osztályozó vizsga kivéve ha - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy több tantárgyból a tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeire vonatkozóan.

A tagintézmény nevelőtestülete az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a meghatározott értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a tagintézmény nevelőtestülete dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú.

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanulószervezés keretében gyakorlati képzést folytató szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása is szükséges.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

2.13. Különbözeti és beszámoltató vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnapkal, a következő tanévre más választható tantárgyat válaszson. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - tanulmányait valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni és megelőzően csak középszinten tanulta,

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott,
 - Különbözeti vizsgát a tanév során a tagintézményben folyamatosan lehet szervezni.

2.14 Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles vagy évet ismételhet. A javító vizsga időpontját a tagintézmény augusztus 15- augusztus 31. közötti időpontban jelöli ki, és a szorgalmi időszak lezárásakor a tagiskola bejáratára kifüggeszti és a honlapján közzé teszi.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

2.15 Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad
 - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.16 Tanulók felvétele a kollégiumba

A kollégiumi felvétel rendje

A kollégiumi elhelyezést az iskolába való jelentkezéssel együtt kell kérni.

Elutasítás esetén a jelentkezést követő 15 napon belül határozatban értesíti az intézmény a szülőket.

Felvétel esetén az iskolai beiratkozás napján kell jelentkezniük a kollégiumban felvételre.

A beiratkozásra hozniuk kell a kedvezményes étkezésre jogosító igazolást.

A felvételtől a kollégium vezetőjének meghallgatása után a tagintézmény igazgatója dönt.

A felvételnél előnyt élvez:

2.16.1.1 a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanuló, akinek intézeti elhelyezése nagykorúsága miatt szűnt meg,

2.16.1.2 az a tanuló, aki tanulmányi kötelezettségének kollégiumi elhelyezés hiányában nem tud eleget tenni.

A kollégiumi tagsággal rendelkező tanulók, illetve szüleik május 31-ig kérhetik felvételüket a kollégiumba az intézmény jelentkezési lapján.

Az intézmény június 15-ig levélben határozatot küld a felvételtől.

A jelentkezés elutasítása esetén a jelentkező az Nkt. 37. § (3) bekezdése alapján a döntés ellen jogorvoslattal élhet, A jogorvoslati kérelmet a tagintézmény igazgatójánál az intézmény fenntartójához kell benyújtani.

A kollégiumi elhelyezés egy tanévre szól.

Szabad férőhely esetén tanév közben is felvételt nyerhetnek a tanulók.

A kollégiumi tagsági jogviszony megszűnéséről a kollégium vezetője írásban értesíti a tanulót - kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjét - és a tagintézmény igazgatóját.

2.17A tanuló átvételének szabályai

Másik tagintézményből vagy másik intézményből történő átvételről a tagintézmény igazgatója dönt.

Tanuló átvételére a tanév közben abban az esetben van lehetőség, ha a jogszabály vagy a fenntartó által előírt létszámok lehetőséget biztosítanak erre.

Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványa, közösségi szolgálat igazolás valamint addigi tanulmányi eredményéről napló kivonat átküldése szükséges. Kiskorú tanuló átvételét szülő és tanuló együtt kérheti írásban. Különböző iskolatípusokból történő átvétel különbözeti vizsga letételéhez kötött, abban az esetben, ha van olyan tantárgy, amelyet a tanuló nem tanult a korábbi iskolájában. A különbözeti vizsgát az átvételkor meghatározott időpontig köteles a tanuló letenni. Indokolt esetben az igazgató hosszabb felkészülési időt is engedélyezhet. A tanuló a vizsgára önállóan készül fel a szaktanár útmutatása alapján.

Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltéssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele

szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az átvételt a tagintézmény igazgatója helyhiány miatt azonnal megtagadhatja.

Tagintézményen belül:

Szakgimnáziumi, szakközépiskolai képzésben 9. évfolyamon a képzés megkezdését követő 45 naptári napig van lehetőség átlépésre, abban az esetben, ha a jelentkező rendelkezik az újonnan választott szakmához szükséges bemeneti kompetenciákkal, melyet az érvényben lévő Szakmai és vizsgakövetelmény tartalmaz és előzetes tanulmányok beszámításával, szükség esetén különbözőzeti vizsga letételével.

Szakközépiskolából szakgimnáziumba az átlépés csak megfelelő tanulmányi eredmény, és szakmai, közismereti tantárgyakból különbözőzeti vizsga letételével, vagy évismétléssel lehetséges.

Szakgimnáziumból szakközépiskola 9. évfolyamára való átlépéshez érvényes év végi bizonyítvány, napló kivonat, osztályfőnöki és szaktanári javaslat szükséges.

Érettségi után az iskolában oktatott bármely szakmára lehet jelentkezni.

Tagintézményen kívül:

Az azonos OKJ számú szakgimnáziumi, szakközépiskolai osztályok közötti átjárásra előzetes tanulmányok beszámításával, szükség esetén különbözőzeti vizsga letételével, illetve az évfolyam megismétlésével van lehetőség.

Vendégtanulói jogviszony létesítése

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt.

Megszűnik a vendégtanulói jogviszony:

2.17.1.1 ha azt a tanuló, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülője kéri,

2.17.1.2 ha a tanuló a foglalkozásokról igazolatlanul legalább tíz alkalommal távol maradt, vagy a tanuló a vendégtanulói jogviszonyból eredő kötelezettségeit nem teljesítette.

A vendégtanulói jogviszonyt létesítő intézmény vezetője a jogerőre emelkedett döntésről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt és a tanulóval tanulói jogviszonyban álló iskola igazgatóját.

2.18 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos kérdések tekintetében az *osztályfőnökök* folyamatosan *tájékoztatják* az osztályukat, lehetőséget adva nekik arra, hogy véleményt nyilváníthassanak, illetve döntésekben részt vehessenek. A tanulói véleményt az osztályfőnök továbbítja az illetékes személyeknek, illetve fórumoknak.

A demokratikus iskolai közélet egyik meghatározó közössége a **diákönkormányzat** (DÖK), amely az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A DÖK működését az intézményvezető által megbízott tanár segíti.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével, életével és a tanulókkal kapcsolatosan a jogszabályban rögzített kérdésekben.

A diákönkormányzat működésének fő céljai:

- kísérelje figyelemmel a tanulói jogok, érdekek érvényesülését,
- tevékenységéről tájékoztassa az iskola diákságát,
- legyen az iskolai közélet aktív szervezője,
- a tanulók már az iskolai keretek között készüljenek fel az állampolgári jogok gyakorlására.

A tanulók az intézményi döntési folyamatokban választott **képviselőik** útján vehetnek részt.

A diákönkormányzat joggyakorlásának legfontosabb szervezett fóruma a **Diákközgyűlés** (DKGY). A Diákközgyűlés választja meg a **Diáktanácsot** (DT), mely a diákközgyűlések közötti időszakban a diákönkormányzatot megillető jogokat gyakorolja.

A Diáktanács vezetője évenként legalább egyszer összehívja a diákközgyűlést, amelyen beszámol a diákönkormányzatnak az előző diákközgyűlés óta eltelt időben folytatott tevékenységéről. A diákközgyűlésekre meg kell hívni az iskola igazgatóját és a nevelőtestület tagjait.

A diákközgyűléseken a diákképviselők gyakorolhatják a véleményezés, javaslattétel, egyetértés, kezdeményezés jogát, felvethetik az osztályuk, illetve évfolyamuk által megfogalmazott javaslatokat.

A DÖK *saját szervezeti és működési szabályzata szerint* működik. Jogait a hatályos jogszabályok, intézményi szabályok, joggyakorlásának módját saját szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára.

Az iskola vezetősége meghívja a DÖK képviselőit azokra *a nevelőtestületi értekezletekre*, amelyeken az ifjúságot közvetlenül érintő kérdésekről van szó.

“A tanár híddá feszül s biztatja tanítványait, keljenek át rajta; majd miután megkönnyítette számukra az átjutást, boldogan összeroskad, arra buzdítva őket, hogy maguk építsenek hidakat.”

Nikosz Kazantzakis

Mátészalka, 2018 szeptember 01.

Rostás János Tibor
főigazgató